

Veðurstofa Íslands

**Tilraunir til að koma af stað
snjóflóðum með sprengingum**

**Harpa Grímsdóttir
Snjóflóðasetri Veðurstofu Íslands
Ísafirði**

Tilgangur snjóflóðasprenginga

Snjóflóðum komið af stað undir eftirliti

- Þegar snjóflóðafarvegur hefur hlaupið er lítil hættu á öðru snjóflóði í bráð
- Fá tíðari og minni snjóflóð

Stöðugleiki kannaður

- Ef flóð fer ekki af stað við öflugna sprengingu er ólíklegt að það fari af stað við minna álag

Í Vísindaskyni

- Sjaldan gefst tækifæri til að fylgjast með og mæla eiginleika flóða sem fara af stað af náttúrulegum orsökum.

Áhrif sprenginga

Mynda fjaðrandi (elastískar) þrýstibylgjur sem búa til skerbrot sem breiðist út – flekaflóð

Veikleiki þarf að vera til staðar

- ▶ Veika lagið eyðilaggt þ.a. flekinn ofaná fer af stað

Best að hitta á veika bletti í snjónum

- ▶ Flekinn þynnstur
- ▶ Spennan mest

Bylgjurnar deyfast fljótt í snjó, en ferðast betur um loft og jörð

- ▶ Getur verið betra að sprengja yfir yfirborði snævar
  - ▶ Sprengjur undir snjó á yfirborði jarðar henta betur fyrir þykkan, stífan fleka
-

Snjóflóðasprengingar erlendis

Mikið notaðar – einkum fyrir vegi og skíðasvæði

- ▶ Vegi eða skíðalyftu/leið lokað á meðan sprengt er og síðan opnað aftur

Ýmsar aðferðir

- ▶ Venjulegt sprengiefni notað s.s. Dínamít
- ▶ Vopn frá hernum, t.d. Fallbyssur
- ▶ Sérhannaðar sprengjur fyrir snjóflóðaeftirlit

Ekki verið notað á Íslandi

Helstu aðferðir

Handsprengjur

Fallbyssur

Toglyftur

Fyrirfram staðsettar sprengjur

Sprengt með þyrllu

Verkefni Snjóflóðaseturs VÍ og Helga Mar Friðrikssonar

Fór af stað haustið 2006

Tilgangur:

- ▶ Kanna hvort hægt er að nota sprengjur til að koma af stað snjóflóðum á Íslandi
- ▶ Kanna hvaða aðferðir er best að nota við hvaða aðstæður
- ▶ Ná góðum upptökum af flóðum í því skyni að mæla ýmsa eiginleika þeirra

---

Verkefni Snjóflóðaseturs VÍ og Helga Mar Friðrikssonar

Venjulegt dínamít notað

- ▶ Ódýrast og auðvelt að nálgast

Yfirborðssprengingar fyrsta veturinn

- ▶ 3-5 kg sprengd í einu

Sprengingar undir snjó í tvo vetur

- ▶ 50-100 kg sprengd í einu

Vel hefur tekist til og tekist hefur að setja af stað stór og smá snjóflóð, vot og þurr

---

Niðurstöður hingað til

Vel hægt að koma flóðum af stað á þennan hátt á Íslandi

Ætti að vera hægt að nýta fyrir vegi

- ▶ Sumstaðar vandkvæðum bundið í vegakerfinu
  - ▲ T.d. Súðavíkurlíð með á milli 20 og 30 farvegi við sjó
- ▶ Hentar þar sem farvegir eru færri
  - ▲ Hrafnseyrarheiði? Hvilftarströnd? Fagridalur?
Ólafsfjarðarmúli?

Getur nýst skíðasvæðum

- ▶ Spurning um kostnað
-

Niðurstöður hingað til

Náðst hafa góðar myndir sem hafa mikið fræðslugildi fyrir sérfræðinga og almenning

- ▶ Sýnt í fréttatímum sjónvarps
- ▶ Notað í háskólanámskeiðum, námskeiðum fyrir björgunarfólk o.fl.
- ▶ Hraðamælingar mögulegar
- ▶ Hægt að bera saman við reiknilíkön

Stefnt að því að halda áfram tilraunum næstu vetur

Frekari samanburður á mismunandi aðferðum

Tekur tíma að byggja upp þekkingu

Athuga með möguleika á frekari rannsóknum

- ▶ Hraðamælingar með radar
  - ▶ Ástreymisþrýstingur
  - ▶ Áhrif á mannvirki
  - ▶ Áhrif fyrirstaðna á flóð
-

A wide-angle photograph of a snowy mountain landscape. The foreground is filled with dark, jagged rocks partially covered in snow. In the middle ground, a vast, smooth snowfield stretches towards the horizon. To the right, a steep, snow-covered slope rises, with a large, vertical shadow cast across it. In the distance, a dark blue sea is visible under a cloudy sky. The text "Takk fyrir" is overlaid in the center of the image.

Takk fyrir